

Præfatio

Ad inclytū comi

te militēq; clarissimū Ludowicū Thi
enēū Vincētū Reuerēdi p̄ris Dgri
Siluestri P̄ieratis: almi ordinis Pre
dicatoꝝ: in Aureā Rosam Præfatio

On pos

sum generose comes
milesq; clarissime na
tura: p̄fessioe: necnō
inuidōꝝ multatōib; /
p̄pedi: mei pectorē
arcana reuerare: nec quē mēte p̄cept/lin
gua p̄ferre fimonē. Nā cūctis execrabil
est nō solū falsus atq; adulator: fmo:
sed ver⁹ q; mō bladiētis sp̄m p̄ se ferat
mibiq; p̄cipue cui adeo sp̄ horroꝝ fuit
subdola z palpās adulator: vt plerūq;
ac sept⁹ affabilitati (q̄ q̄s ad amicos ver
bis sese h; z moderat⁹ vt decet) min⁹ q;
p̄tus ip̄a req̄rat indulgē. S; neq; me
p̄tatis isupabil z inēsa p̄: tā zū (Jo
anne os auri teste) iuicē pectorib; violē
tiā facit. atq; illa cogit i laudes arrisū
ma silētia rūpe: z effringere cōpulisset:
si nō te vnū p̄tātissimo z āplissimo ho
nore dignū: z nro q̄lctūq; munusculo of
ferēdū merito z iudicasset z delegisset
Nemo q̄ppe nisi demēs aut iuid⁹ egre
tulerit: q̄nport⁹ eā anio prudēs z opti
mus q̄sq; suscipiet si iudicū mei z p̄be
ref causas edisserat: ac p̄inde calamo q̄p
p̄fā dilabat: qd̄ laudē sonuisse p̄tgerit.
Quis em̄ credit velit insel⁹ vl iudicasse
vl delegisse: Profecto tā recordis ani
mī ē nemo. Rapissime nihilomin⁹ z q̄
breuissime siq; emerferint seu ver⁹ irre
p̄ferint actionū merita: p̄tutūq; sp̄do
res attigā. Neq; em̄ is suz aut me eē cre
dideri: q̄ hui⁹ alme cluitatē seu thienē
generis vel certe magnificētie tue p̄co
nia: q̄ p̄ oēm Italiā nūc z olīm celebr
rīma sonuere elucubrare: aut velim aut
possim. q̄ppe q̄ id mibi z icōgruū z im
possibile iudicari. Grādes etem rerū
materias igentia parua nō sufferūt: nec
p̄t replari breuitate vl angustia comp̄

hēdi. Paucissimis nihilomin⁹ meā ob
seruatiā i te: ac thienēses vntuersos: q̄c
q; anio nuptime celti⁹ illapsum sit: in
noruisse velim. Si autē quēadmodum
p̄hoꝝ p̄nceps Aristoteles testat hoies
incognita pus ifolitaq; mirant. p̄cipue
p̄o cū repēte mētis ante actē magna: ar
dua: ingētiave p̄titerint: sicq; stupor ac
extrassis indagatricē rez mentē p̄stituit:
acri iudicio omē qd̄ tuū: qd̄ Thienēsiuz
qd̄ Vincētie est: explorare me vis na
ture cogit. Nā cū ex studioꝝ matre Bo
nonia q̄ me disciplinaz gratia p̄tulerā
Vincētiam remeassem p̄ter q̄ntimo z
p̄tra omnē meū cogitatu: agrū nō mo
do amenissimū (quippe q̄ campester ac
monuosus est: z viuacib; aquis irrigu
us) sed z omni pomoz ac frugum gene
re fertilissimū dephēdit. Cūitate p̄o
ip̄am tanta diuitiaz copia: tanto nobil
litate splēdore: tanta moꝝ elegantia
suffertā: vt sereni ac rutilātis ridētisq;
celi rypum meis oculis inferret hec re
glo: z p̄templari q̄c tanta: tanq; inopi
na rerū varietas impulerit etiam repu
gnantē. Hic famillias q̄plures nobil
les ingenuas inclytasq; sanguinis ve
rustate gloria diuitiaz z p̄tutū splēde
re p̄tperi. S; q̄nā pacto sit hoim natū
re p̄fertū: e plimīs q̄ placēt bonis vnuz
p̄ ceteris beniuolētia: dilectioe z amore
p̄sequit: ip̄a me tūc magistra rez expien
tia docuit. Nam ex illis aib; vna Thie
nenis meos affectus in se p̄uertit: siue
claritate sanguinis siue moꝝ facilitate
seu certe q̄ nil tam insertū nature q̄ dē
ligentē se diligere. Hāc etem mee religit
ont dditissimā si negarit lingue: opa ce
stant: q̄q; se quoq; p̄ter se obseruādiss
simā p̄bebat: quippe quā nō mō Vin
centie: sed totius emilie z e non ligurie
z (vt ita dixerim) Italie decus glām z
spectimē fuisse regū p̄tlegia apud nos
deposita imperatoꝝ pontificū restant.
Terum p̄claras illustresq; p̄cipias nō
nūc q̄ cerni datur: sed stiptum ne
bulositate maculent. De hac p̄o nihil
non magnificum: nō gloriosum: nō in
clytum legeris. Cūcti fere generis hu
ius alūni ductores armoz: seu iure p̄ri

Præfatio

vel equestri ordine clarissimè quæ col-
mites fuerunt. Nec vera loquenti præterit me-
moriam similiter veterum monumenta testimo-
nio desunt. Et quædam plures huiusmodi ge-
nus ab athenis urbe grece floridissima
oppido agræ viciniam nomine attulisse ac
reporum successu sublata collatione vocabu-
lorum corrupto: nec non latino sermone præ-
sertim vulgare ab eodem nomen Thibienum
suscepisse volunt. Sed quæ id nec verum nec
impossibile facile affirmaverim: ad nihil
exploratissima revertor. Tris quippe ger-
manos (silencio præsertim antichoribus) claros
equestri atque aurato ordine eritisse. **Uin-**
centium **Barcū** et **Hellorantiaz**: septuaginta
veteres astruunt. **Uinceto** martiri **ebri-**
Uincetto i thienarum oppido: basilicam cum
ture patronat. isti fundarunt. quæ præterit quæ
reperit clarus miles ac doctor **Leonar-**
dus necnon celeberrimus iuris interpretis
Alouisi fratresque portunt. Sed ne volu-
men cogamur efflicere: **Uincetium** ac me-
lioritate genitum immo quantum præterit est ope-
ris ex parte tertius suffecerit. **Hic** gene-
rosus equus **Uincetium** duo clara sidera ge-
neravit: **Barcū** sauratum militem et **Si-**
monem perit non militem solum: sed omni quæ huius-
modi iure doctissimum. **Is** sub dominis **scali-**
ris tanta gloria: tanta auctoritate: tanta dent
quæ portetia claruit ut mastinuerentium
punctum eliminatum punctu a fratre de
genere: præterit viribus ad præterit iam iperit
reuocavit. **Et** mori facinoræ **Dastin** to-
tius iperit vices eidem præterit. **Huius** so-
bolent si percurrere veli mihi citius ipsi ab-
bit quæ gestarum rex gloriosa facinora. **Hic**
natus maximus ille iuriscōsultus **Ugucio**
pater. quæ præterit: præterit romam accit: præterit
sacri palatii auditor effectus. debet pro ro-
re: et tunc ad hispaniarum regem legatus cum ge-
starum rex gloria clarus euasisset pileo dona-
tus in ipso regressu vita functus est. **Hic**
quæ **Joanes** ille cognomēto taurus **Ugu-**
tionis germanus iuriscōsultus acerrimus
et vir præterit laudabilis. **Hic** a rege **Ka-**
rolo neapolim præterit accersit: præterit
quæ eadem militari gloria in solent triumpho nec-
non multis oppidis ciuitatibusque donat.
De hinc pro adoptat in regem et filium regi-
ne panonice: sed negat a pro partibeno

pen denuo peres: necdum pubescentem **La-**
distan **Karoli** filium: quem dominandi libi-
dine apud gateram matrem relegarat: suo consilio
suoque fratre suffragio sedibus et regno
paternis (illa negare) restituit: a quo pro-
gatiuis innumeris decoratus: et viceregi
expeditores præterit ruficos regere perare delectus
est. **De** hinc quæ post regem iterit **Hedio-**
lanum præterit comitem cum maxima gloria de-
ductus **Philippum** marie ducem turore et gu-
bernatoris fauste et quæ gloriose fuit. **Ac** tunc
de loco senio fatigatus: plenius dicitur pleni-
or glorie: plerimum meritum dulce præterit re-
uulsens: postea quæ in cenobio sacre corone præ-
dicarum ordinis facillimum præterit: quod apertum
insestibus: auroque vestitum superu magni-
fico vntuerfam ciuitate suffulaz lachry-
mis derelictus in ea quæ fabricecerat
basilicam tumulatus: suo cum nepore **Bar-**
co regeuit: saluatore expectatus aduentum
glorie magni dei. **Hic** quæ orbem imperium et im-
mortales laudes meruisse videbat (mō-
lectio me vera docuerit) rei familiaris et
pbitatis sue filios tris heredes potissimum
reliquit: **Valerianum** armorum imperatoris:
a quo huiusmodi paulo ante meminimus **Alou-**
sium fratremque præterit: necnon **Edoardum** su-
risco sultum. ex quo **Ugucio** **Loradusque** **Si-**
monem quæ taribus huiusmodi doctissimum: quæ cele-
bri pho **Baterano** auctore vite fuit: cuius
doctrinis magis sum ex parte nutritus. **Quis**
pe quæ pelara volumina in libris physicoz
necnon in libris de aia: de celo quæ et modo: et in
libris metheozorum et multa generis eiusdem po-
steris legenda reliquit. **Gregorio** quæ et **Rob-**
ro ductozibus armorum fribusque vite mun-
tis præterit. **Cuncta** nihilominus post habere
da sunt clara facinora: quæ in clemente ois
nra præterit ois. **Hic** natus generosus equus
mellioritate satissimum militem **Jaco-**
bū **Thibienum** generavit: cuius eximia præ-
bitate necnon excellētia singulari et imor-
tale decus pro vntico expressisse velim. **To-**
ti quippe ciuitatis voto huiusmodi illusterrimo
Uenetoz senatui **Uincetie** clauis: ciuitatis
tatumque dedisse annis et pēnes reddidit au-
rei mille restat: quibus cum posteritate do-
nat. **Ab** huiusmodi quæ præterit portuere meminisse
matris suo genitorum copandus in gloria comes

Præfatio

Inclite q̄nti. milesq; tuus Ludouice mi
ruiq; germani Jacobi militi parēs. nec
nō illi q̄ reb; humanis necdū matur^o
excessis galeā iuriscōsultū: elegātia cor
pōs Ingenij celebritate z sermōis fa
cundia p̄stantissimū. Is deluti singulare
subar generi thlenē p̄petuū splendorē
attulit: dū p̄bitatis eius ornamētū im
pulsus cesar: insignē ionis aquilā bicipi
tē ferre: epistolā candida cera (dec^o im
periale) cōsignare: efficere tabellios: et
eos q̄s illegitimos appellamus: legit
mos z facultatū successores instituere:
plurimāq; id gen^o q̄ntimo comitem cē
comitēsq; nasci p̄ eū posterorū trulit. Se
cūdo loco Joānes emicuit eques ac iu
ris interpres: ex q̄ Leonardus miles do
ctorq; Jacobus quaq; iunior eques miles
Tertio Joānes Clemēs comes milesq; ex q̄
Antonius ac Joannes comites clarue
re. Postremo Joā Anton^o eques: z cele
bratissimus vtriusq; iuris interpres: a
q̄ Frānciscus comes milesq; vite p̄mor
dia sumpsit. Quid pla: Deficiet z abi
bit pot^o tps q̄ hui^o iclyte familie viros
p̄claros enumerasse p̄tingat. S; tā (vr
reor) q̄sq; sp̄icūū cernit q̄ hui^o magni
fice ciuitat^{is} ac tot^o Italie decus z glo
ria fuit ista p̄gentes. O glōsiam et oī
laude efferendā p̄paginem. O clarū et
summa veneratione p̄sequendū sangui
nē. O vere nobiles viros. Nā si nobilit
tas sanguinis ē antiquare diuitie: anī
Jo p̄bitas virtusq; q̄ntū sūt nobiles hī
quoz n̄ mō diuitie: verū etiā nobilitas
antiqua p̄bat. z q̄ animi p̄turē heredi
tatis vt ita dixerim iure possederint.
Si nobiliores hī dicūt q̄ nobilib; vene
ratiōi z obseruatōi sūt: qd nisi nobi
lissimi hī qui p̄ncipib; magno p̄cio sep̄
fuerē: Eiusmodi profecto thlenēsēto
stat. Nā sub scalanis si nō Petr^o Joā
nes taur^o sub comite p̄rutum: sub illu
strissimo quoq; Venerozum impio Ja
cobus floruit. Dū ista me cōtemplantem
rapuere solē ac lunam: clarūq; sidus ab
viroq; deductū p̄spexi. Nā te Ludouic
ce mi: glōria p̄bitasq; genitoris z aui
sanguinis claritas: affluētia diuitiarū
sumptūū magnificētia: numerosa z cō

pra familia. sed longe ampli^o morū ves
tustas: z singularis clemētie ac benigni
tatis splendor: acti sola inter sidera extu
lere. Aut deus optim^o maxim^o: necnō
estensis ac malatesteus sanguis p̄fortē
nō minus ornatā morib; q̄ sanguie cla
rā Adrianā trulit. Accedit insup vtr
usq; splendorib; generosa soboles. Joā
nes Galeaz eque comes: corpis elegātia
simul z anī virtute donatus: qui cū oī
morum honestate et sanctimonia ac fl
oiporenti deo in religioe famulef p̄pe
ditus z ornatus sit. Tanto studio fru
tes oēs: p̄cipueq; studia litteraz inseq̄
vr aridēte sibi vndiq; scda fortuna: vo
luptates oēs ac victa: q̄b; affluere solet
effrenata iuuentus: calcasse videat. Et
nedum parentū: sed iuuentutis ac patrie
dec^o z honor nō modo mea verū etiam
omniū snia censeat. Quapropt me vo
bis tanta charitate deuinxistis vt nil
gratius duxerim: q̄ vestris affectib; fa
cere satis. q̄bus oē quod valeo deuouit.
Cū Jo cuncta que retuli z multo plu
ra mirarer. p̄cipue Jo quantū tu tuas
conlux: tuusq; natus diuinis p̄bis ob
lectamini: adō vt pene cūcta v̄ra locū
da colloq̄a de diuinis sint reb; z q̄ mart
me si qua vigilatiōe sensum efflagitāt
forte me tua inclyte p̄sors rogarit q̄ of
ferre debuissē lectionē. s. euangelicā q̄
sefe animus qua ocium tueref. z sp̄itū
lib; delit̄s refocillat: aduers^o vicia for
ti^o dimicaret. Tale p̄fecto aliqd me fa
ctuz dū iclyta ciuitas Ferraria turbini
bus quaterēf: letali valitudine laborās
altrissimo tota mente deuoueram De
igit sponsoni: illius Jo religiose petiti
ont: necnon sp̄iali solatio atq; honori
tuovolens cōsulere: tanta animi p̄mpti
tudie: tanta mentis locūditate. tāto de
niq; cordis iubilo id explēdū suscepi vt
tam z si grauissimū onus id sit: leuissimū
duxerim. Diuina igit grā suffragā
te manū vltimā laborib; inieci. Susci
pe igit comes inclyte paruitatis mee p̄
exiguū quidem: sed magno corde te p̄p̄
elaboratū opusculū: quod p̄mpl^o ca
stigare z replere florib; q̄ pandere ma
luisse: si non me p̄ces amicoz coegit^o